
Świebodzin, st. 18, gm. loco, woj. lubuskie, AZP 55-14/33

Informator Archeologiczny : badania 33, 246-247

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

miast kierował nimi w imieniu wymienionego wyżej Muzeum mgr Zenon Hendel. Ponadto w badaniach, zarówno na etapie terenowym jak i kameralnym, wzięli również udział mgr K. Czapła, mgr Al. Dobrowolski, mgr W. Pogorzelski, mgr L. Lenarczyk oraz student Katedry Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego A. Hajzler.

Szydłów, zamek, gm. *loco*, woj. świętokrzyskie – patrz: późne średniowiecze

Świdnica, ul. Długa 48-50, gm. *loco*, woj. dolnośląskie – patrz: późne średniowiecze

ŚWIDNICA, ul. Spółdzielcza 2, gm. *loco*, woj. dolnośląskie

W listopadzie 1999 r. na zlecenie prywatnego inwestora podjęto sondażowe badania architektoniczno-archeologiczne przy ul. Spółdzielczej 2. Miały one na celu uchwycenie zasięgu parcel i określenie dawnej, historycznej linii zabudowy na obecnych działkach geodezyjnych nr 174 i części działki nr 175. Prace w terenie prowadził mgr Dobiesław Karst (autor sprawozdania). Prace terenowe poprzedziła kwerenda archiwalna. Z analizy planów pomiarowych wiadomo, że na obszarze podlegającym opracowaniu (zachodnia część południowej pierzei ul. Spółdzielczej) znajdowały się trzy parcele, o numerach 2, 4 i 6. Linię zabudowy oraz wielkość działek postanowiono ustalić za pomocą sondaży badawczych. Łącznie założono sześć wykopów kontrolnych, dwa na obszarze parceli Spółdzielcza 2, dwa na działce Spółdzielcza 4 oraz trzy na parceli Spółdzielcza 6. Eksplorację prowadzono w nich do głębokości około 80 cm, nie naruszając warstw historycznych.

W sondażach na działce Spółdzielcza 2 uchwycono przebieg dawnej linii zabudowy, przy czym udało się stwierdzić, iż działka ta, pierwotnie składała się z dwóch parcel, które w XIX wieku zostały objęte wspólną numeracją. W sondażach na obszarze działki Spółdzielcza 4 udało się określić jedynie dawną linię zabudowy. Poszukiwania muru granicznego między parcelami 4 i 6 dały wynik negatywny, gdyż w założonym w tym celu sondażu 3 poza głęboką warstwą gruzu nie natrafiono na relikty wschodniej ściany kamienicy Spółdzielcza 4. Linię graniczną między działkami zrekonstruowano rysunkowo na podstawie planu pomiarowego z 1937 r. Na parceli zajmowanej w przeszłości przez kamienicę o numerze 6 w założonych trzech sondażach określono przebieg jej fasady oraz północno-wschodni narożnik i wschodnią ścianę graniczną budynku, wyznaczającą zarazem wschodnią granicę obszaru opracowania. W jednym z sondaży odsłonięto również nasadę sklepienia najprawdopodobniej piwnicy, znajdującej się pod kolejnym nieistniejącym budynkiem, mieszczącym się pierwotnie przy ul. Spółdzielczej 8.

Świebodzin, st. 2, wykop V, gm. *loco*, woj. lubuskie, AZP 55-14 – patrz: późne średniowiecze

ŚWIEBODZIN, st. 18, gm. *loco*, woj. lubuskie, AZP 55-14/33

- zabudowa (XVII-XX w.).

Ratownicze badania archeologiczne i nadzory, przeprowadzone w terminie od 20 października do 30 lipca, przez mgr Marlenę Magdę Nawrocką (autorkę sprawozdania, Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza). Finansował inwestor prywatny. Pierwszy sezon badań.

Obserwacja i badania ratownicze miały za zadanie ustalić, czy na tym obszarze występują pozostałości wcześniejszej zabudowy lub innych śladów osadniczych.

W trakcie prac odsłonięto we wschodniej części wykopu pozostałości zabudowy podwórza najprawdopodobniej z 2 połowy XX wieku. Natrafiono w południowej części wykopu na warstwy gruzu po nieistniejących budynkach z cegły oraz z cegły i kamienia. Tuż pod powierzchnią w zachodniej części wykopu natrafiono na skupisko warstwy śmietniskowej z zabytkami pochodzącymi z 1 połowy

XX wieku. Dalsze prace ujawniły w północnej części wykopu zwały ziemi ze zniszczonego wału, należącego do zewnętrznych obwałowań fosy miejskiej, oraz pozostałości po kanalizacji zakładanej w Świebodzinie w latach 30- tych XX wieku. Wkop pod kanalizację zniszczył część brukowanej drogi biegnącej po wspomnianym wale.

Nieliczny XVII-XVIII wieczny materiał ceramiczny pozyskano z warstwy spoczywającej na calcu, a stanowiącej prawdopodobnie pozostałości po ziemi ogrodowej.

Nie stwierdzono śladów wcześniejszego osadnictwa.

Materiały oraz dokumentacja są przechowywane w Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Świdnicy.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Środkowego Nadodrza”.

Badania nie będą kontynuowane.

Święty Wojciech, st. 1. gm. Międzyrzecz, woj. lubuskie, AZP 51-14/19 – patrz: wczesne średniowiecze

Tarnowo Pałuckie, st. T 22, gm. Wągrowiec, woj. wielkopolskie, AZP 43-31/123 – patrz: późne średniowiecze

Unierzysz, st. 2, gm. Strzegowo, woj. mazowieckie, AZP 43-59/3 – patrz: wczesne średniowiecze

WAWRZEŃCZYCE, st. 10, gm. Igołomia-Wawrzeńczyce, woj. małopolskie, AZP 101-60

- osada wielokulturowa (wczesny neolit-czasy nowożytnie)

W dniach 12-14 lipca 1999 r. przeprowadzono nadzór archeologiczny nad pracami ziemnymi związanymi z budową pomieszczenia gospodarczego na działce nr 787/7 w Wawrzeńczycach. Ww. działka jest zlokalizowana w obrębie strefy ochrony archeologicznej obejmującej teren wielokulturowego stanowiska 10 w Wawrzeńczycach. Dodatkowo w pobliżu omawianego stanowiska zlokalizowany był, według źródeł archiwalnych oraz przekazów ustnych, dworek nowożytny z zachowaną do dnia dzisiejszego piwnicą (usytuowaną pod ziemnym nasypem). Kierownikiem prac był Tomasz Rodak (autor sprawozdania). Badania Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Przebadano powierzchnię 0,25 ara.

Zgodnie z przedstawionym przez właściciela harmonogramem budowy, w dniu 12.07.1999 roku przystąpiono do ręcznego usuwania ziemi z części działki przeznaczonej pod zabudowę. Wybiórkę ziemi ograniczono do jednej piwnicy, w pozostałych pomieszczeniach wykopano jedynie rowki fundamentowe o szerokości 35-40 cm.

W trakcie prac ziemnych pozyskano dosyć liczny materiał zabytkowy (zarówno z rowów fundamentowych jak i piwnicy) pochodzący od wczesnego neolitu (kultura ceramiki wstęgowej rytej) po późne średniowiecze i czasy nowożytnie. Podczas nadzorowania wymienionych prac nie zdołano uchwycić zarysu jakiegokolwiek obiektu archeologicznego, za to wystąpiła ciągła, zbita, koloru brązowo-czarnego warstwa kulturowa. Na głębokości około 80-90 cm zwrócono uwagę na wyodrębniające się pasma żółtego lessu w północnym profilu wykopu. Po jej wyeksplorowaniu zaobserwowano trzy widoczne wkopy z których środkowy przypominał zasypisko grobu szybowego (dodatkowo na dnie zauważono wyraźnie czytelny prostokątny zarys). Z uwagi na możliwość istnienia w badanym miejscu pochówku prehistorycznego postanowiono wstrzymać prace ziemne do czasu przybycia większej ekipy archeologów i antropologa. Zadokumentowano siedem obiektów rysujących się na wszystkich profilach.

W stosunku do ob. 1, 2, 3 udało się przyporządkować pozyskany wcześniej materiał zabytkowy. Obiekty 5, 6 i 7 pozbawione były artefaktów, odnośnie ob. 4 nie zdołano ustalić czy uzyskaną cera-